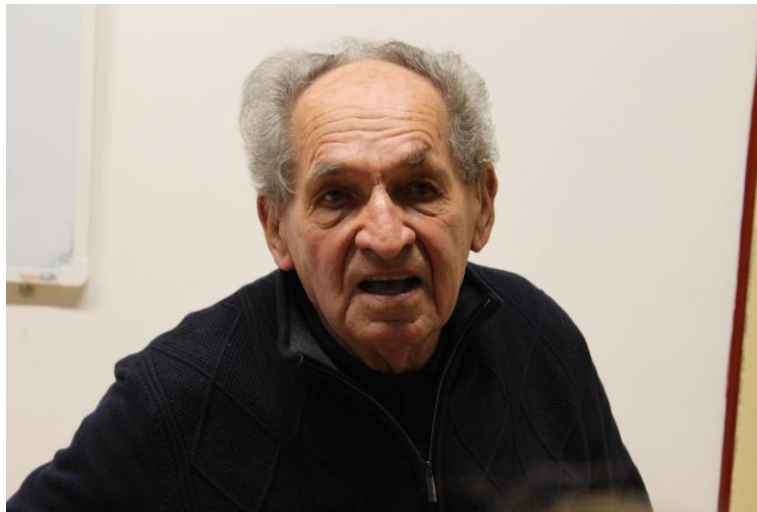

Příběhy našich sousedů

Scénář k rozhlasové reportáži

Zpracovali: Žáci 8. třídy Amálie Boháčová, Lucie Růžičková, Kristýna Petrášová, Martin Pokorný, Ladislav Homolka a žák 9. třídy Lukáš Kauler

Pod vedením pedagoga Mgr. Martiny Klementové

Základní škola Mšeno, Boleslavská 360

foto s panem Kulmanem

Společné

Na okraji Mšena, v malém domku vedle zdejší pekárny, žije dnes osmaosmdesátiletý Josef Kulman, bývalý učitel. Narodil se v roce 1932 do rodiny, která vlastnila mlýn, pekárnu a pilu.

20. století, jehož podstatnou část pan Kulman zažil, znamenalo pro jeho život vzestupy i pády, přicházející obvykle ruku v ruce s politickou situací. Jeho rodiče byli členové evangelického sboru ve Mšeně, ale také vlastenci, kteří neváhali za 2. světové války riskovat a pomáhat lidem z okolí, kterým mleli načerno. Bohužel však během válečných let jeho tatínek zemřel, a maminka tak zůstala na vše sama. I přes složitou situaci pomáhala partyzánům a to i přes to, že do mlýna si během války chodili pro vodu členové wehrmachtu, kteří měli pozorovatelnou v místě dnešního plochodrážního stadionu. Dětství však pro pana Kulmana neznamenalo jen starosti, ale i obyčejné hraní.

„No, tak to byly ty dětský léta, se člověk zabejval klukovinami, jsme chodili i do přírody.“

Základní školu navštěvoval malý Josef v místě bydliště, však to měl také pár metrů, neboť rodina žila přímo v budově nedaleko stojící pekárny. Nad starými fotografiemi s námi vzpomínal na tehdejší početné třídy, v nichž bylo plno dětí.

„To byly, ale to byly třídy, člověče, nabitý! Člověče, to byly třídy nabouchané, podívej se a byli jsme v podstatě ode zdi ke zdi.“

Válečná léta skončila, Josef se začal učit na mlynářské škole v Pardubicích, avšak v roce 1948, po komunistickém převratu, byl rodině mlýn i ostatní majetek znárodněn. Tomu předcházelo zatčení maminky, která nenahlásila skutečný početní stav obilí ve mlýně.

„Přišli komunisti, trvalo to poměrně dlouho a bylo to totální bezvládní. Mlátilo se, akorát se kradlo a nic jiného.“

Mladý Josef přestoupil na gymnázium v Teplicích. Po maturitě studoval fyziku a matematiku na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem. Psala se polovina padesátých let a prvním učitelským místem pana Kulmana se stalo rodné Mšeno. Avšak přestože byl mezi dětmi oblíbený, musel počátkem šedesátých let ze zdejší školy odejít. Nevyhovoval totiž místním stranickým funkcionářům.

„Byla to tragédie, pro mě, v roce 1961, kdy jsem musel odsud odejít. Objevil se tady člověk, kterej prostě, totálně, skutečně akorát se začal zabývat prostě způsobem zničení toho člověka, který jsem byl já...“

Nové pracovní místo získal na dlouhá léta v Základní škole Pšovka na Mělníku. Do Mšena se však nakonec přece jen vrátil. Na sklonku profesní dráhy, ještě před sametovou revolucí, získal místo učitele na zdejší zvláštní škole. Počátkem devadesátých let pak učil fyziku na 2. stupni místní základní školy. Dodnes za ním jezdí jeho žáci na návštěvu, někteří z nich jsou dnes už v důchodu.

Pan Kulman jako učitel na ZDŠ Pšovka na Mělníku se svou třídou v letech 1977-88. Je nahoře, vlevo

Život se s panem Kulmanem nemazlil. Politické události jeho rodinu poznamenaly, a i když v devadesátých letech dostal společně se svými sestrami navrácen rodinný majetek, na přetrženou nit mlynářské rodiny nenavázal. Přesto se nestal zatrpklým člověkem, ale možná i díky svým koníčkům - zahradničení a kovářství - se s životními příkořími vyrovnal.

Události, které formovaly nejen jeho osobní život, jednoduše shrnul do následujících bodů.

„První republika, jo?

Druhý, okupace.

Třetí, odchod Němců.

Za čtvrté, přebrání stavu komunisty.

Za páté, zbavení se komunistů,

A teďka, důchod..“

Z rozhovoru s panem Kulmanem jsme si odnesli mnohé. Především to, že člověk by se neměl vzdávat za jakékoliv situace, ale také, že by měl žít přítomností, neplakat nad minulostí, kterou nejde změnit, ale poučit se z ní.